

July 2000

การศึกษาสภาพการใช้บริการด้านสุขภาพของนักเรียนในโรงเรียนสาธิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม

ศิริรักษ์ ศิริวิริยะกุล

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/educujournal>

Part of the [Education Commons](#)

Recommended Citation

ศิริวิริยะกุล, ศิริรักษ์ (2000) "การศึกษาสภาพการใช้บริการด้านสุขภาพของนักเรียนในโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม," *Journal of Education Studies*: Vol. 29: Iss. 1, Article 12.

DOI: 10.58837/CHULA.EDUCU.29.1.12

Available at: <https://digital.car.chula.ac.th/educujournal/vol29/iss1/12>

This Article is brought to you for free and open access by the Chulalongkorn Journal Online (CUJO) at Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in Journal of Education Studies by an authorized editor of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

การศึกษาสภาพการใช้บริการด้านสุขภาพของนักเรียน ในโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม

ศิริรักษ์ ศิริวิริยะกุล

สุขภาพเป็นปัจจัยสำคัญของชีวิตและเป็นความต้องการพื้นฐานของคนในการพัฒนาประเทศจะต้องอาศัยกำลังคน แต่คนที่จะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศต้องเป็นผู้ที่มีสุขภาพอนามัยสมบูรณ์แข็งแรง ถ้าการศึกษาคือความเจริญงอกงาม บุคคลที่จะเจริญงอกงามได้ต้องอยู่บนพื้นฐานของการมีสุขภาพที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ ดังนั้น ในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นอาจารย์พยาบาลของโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม ซึ่งมีหน้าที่โดยตรงในการดูแลสุขภาพของนักเรียน จึงได้ศึกษาสภาพการใช้บริการด้านสุขภาพของนักเรียน ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๓๖-๒๕๔๑ รวม ๖ ปี ในเรื่องของ ๑) ปริมาณการใช้บริการ ๒) อาการหรือลักษณะความเจ็บป่วยของนักเรียน ๓) สาเหตุของความเจ็บป่วย (ไม่รวมอุบัติเหตุ) ๔) ลักษณะของอุบัติเหตุ ๕) สาเหตุของอุบัติเหตุ ๖) การปฏิบัติตนเบื้องต้นของนักเรียนที่มาใช้บริการ และ ๗) การดูแลรักษานักเรียนเมื่อมาใช้บริการ

งานวิจัยเรื่องนี้ได้รับทุนส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนประจำปี พ.ศ. ๒๕๓๙ โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุวัฒนา สุวรรณเขตนิคม เป็นที่ปรึกษา

ความเป็นมาและความสำคัญ

คนคือทรัพยากรของชาติที่มีความสำคัญที่สุด คนที่มีสุขภาพจะสามารถสร้างผลผลิตที่มีคุณค่า และเกิดประโยชน์อย่างยิ่งทั้งต่อตนเอง ครอบครัวและประเทศชาติ สิ่งสำคัญอย่างหนึ่งที่เป็นปัจจัยพื้นฐานและปัจจัยที่ทำให้คุณภาพของคนสามารถแสดงออกได้อย่างเต็มที่ คือ คุณภาพชีวิตของคนคนนั้น การพัฒนาคนในชาติให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีจึงเป็นภาระหน้าที่หลักของรัฐที่จะส่งผลไปถึงความเจริญก้าวหน้าและการพัฒนาของประเทศชาตินั้น

สุขภาพที่ดีมีความสำคัญและจำเป็นสำหรับการมีคุณภาพชีวิตที่ดีของแต่ละบุคคล ในการพัฒนาประเทศจะต้องอาศัยกำลังคน แต่คนที่จะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศนั้นจะต้องเป็นผู้ที่มีสุขภาพอนามัยสมบูรณ์แข็งแรง ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๔๐ - ๒๕๔๔) ได้เน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลในชาติโดยเขียนไว้อย่างชัดเจนในวัตถุประสงค์ข้อที่ ๑ ว่า “...เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของคนทุกคนทั้งในด้านร่างกายและสติปัญญาให้มีสุขภาพพลานามัยแข็งแรง...”

โรงเรียนเป็นสถานที่สำคัญมากสำหรับนักเรียน นักเรียนแต่ละคนใช้ชีวิตอยู่ในโรงเรียนเป็นเวลาเกือบสิบชั่วโมงหรือมากกว่าต่อวัน กว่าที่จะเรียนสำเร็จก็นับเป็นเวลาหลาย ๆ ปี การเสริมสร้างสุขภาพที่ดีให้แก่เด็กนักเรียนจึงจัดเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบที่สำคัญอย่างยิ่งของโรงเรียน ภารกิจสำคัญในการพัฒนาให้เกิดพฤติกรรมสุขภาพที่ถูกต้องขึ้นในตัว

นักเรียนต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียน นับตั้งแต่คณาจารย์ด้านวิชาการทางสุขภาพโดยตรง คณาจารย์ในสาขาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงคณาจารย์และเจ้าหน้าที่อื่นๆ ในโรงเรียนที่แม้จะไม่มีส่วนเกี่ยวข้องทางวิชาการ แต่จะมีผลอย่างยิ่งในการเป็นต้นแบบหรือแบบอย่างของการที่มีพฤติกรรมสุขภาพที่ดีสำหรับนักเรียน กิจกรรมต่างๆ เพื่อพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพที่จัดขึ้นต้องได้รับการสนับสนุนอย่างเต็มที่จากทุกฝ่าย ข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพและความเจ็บป่วยของนักเรียนจะเป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญในการบอกถึงระดับการพัฒนาในด้านพฤติกรรมสุขภาพที่ผ่านมานักเรียน การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวอาจใช้เป็นแนวทางในการให้ความรู้หรือจัดกิจกรรมเพื่อเสริมความรู้เกี่ยวกับสุขภาพอนามัยที่ดีของนักเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อวิเคราะห์ลักษณะการเจ็บป่วยของนักเรียนโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม ซึ่งใช้บริการที่หน่วยอนามัยของโรงเรียนในปีการศึกษา ๒๕๓๖ ถึงปีการศึกษา ๒๕๔๑ ในประเด็นต่อไปนี้

๑. ปริมาณการใช้บริการของนักเรียน ทั้งด้านการเจ็บป่วยและอุบัติเหตุ
๒. อาการหรือลักษณะของความเจ็บป่วยของนักเรียนที่มาใช้บริการ
๓. สาเหตุของการเจ็บป่วยของนักเรียนที่มาใช้บริการ (ไม่รวมอุบัติเหตุ)
๔. ลักษณะของอุบัติเหตุของนักเรียนที่มาใช้บริการ

๕. สาเหตุของอุบัติเหตุของนักเรียนที่มาใช้บริการ
๖. การปฏิบัติตนเบื้องต้นของนักเรียนที่มาใช้บริการ
๗. การดูแลรักษานักเรียนเมื่อมาใช้บริการด้านสุขภาพ

ขอบเขตของการวิจัย

๑. ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม ชั้น ม.๑ - ม.๖ ปีการศึกษา ๒๕๓๖ - ปีการศึกษา ๒๕๔๑
๒. ข้อมูลที่ศึกษาในครั้งนี้เป็นข้อมูลทุติยภูมิที่ได้จากบันทึกรายงานการเจ็บป่วยของนักเรียนโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม ปีการศึกษา ๒๕๓๖ ถึงปีการศึกษา ๒๕๔๑ ของหน่วยอนามัยในโรงเรียน ซึ่งจะครอบคลุมเกี่ยวกับอาการเจ็บป่วยและการให้การรักษาพยาบาลเบื้องต้นของหน่วยฯ
๓. การศึกษาหาสาเหตุของการเจ็บป่วย ใช้การสัมภาษณ์จากนักเรียนที่มาใช้บริการในช่วงภาคปลาย ปีการศึกษา ๒๕๓๙ ถึง ปีการศึกษา ๒๕๔๑ เท่านั้น

นิยามคำศัพท์

สภาพการให้บริการด้านสุขภาพ หมายถึง ลักษณะที่นักเรียนเข้ามาใช้บริการในหน่วยอนามัยของโรงเรียนเมื่อนักเรียนมีปัญหาด้านสุขภาพ

ลักษณะความเจ็บป่วย หมายถึง โรคหรือ อาการเจ็บป่วย รวมถึงอุบัติเหตุของนักเรียนที่ได้บันทึกไว้ในรายงานการเจ็บป่วยของนักเรียนโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม ในปีการศึกษา ๒๕๓๖ - ปีการศึกษา ๒๕๔๑

ลักษณะของอุบัติเหตุ หมายถึง รูปแบบของบาดแผลหรือผลต่อร่างกายจากอุบัติเหตุต่างๆ ได้แก่ อุบัติเหตุจากของมีคม เช่น มีดบาด คัตเตอร์บาด อุบัติเหตุจากถูกแรงบีบอัด กระแทก เช่น ปะทะหรือวิ่งชนกับเพื่อน กล้องดินสอหนีบ ประตูหนีบ อุบัติเหตุจากของแหลมทิ่มแทง เช่น ตะปูตำ เลียนตำ ดินสอหรือปากกาทิ่ม อุบัติเหตุที่มีการบาดเจ็บของร่างกายจากการกระแทกเนื่องจากเสียการทรงตัว เช่น หกล้ม ตกบันได ข้อเท้าพลิก อุบัติเหตุที่เกิดจากแมลงสัตว์กัดต่อย เช่น ผึ้งต่อย มดกัด อุบัติเหตุที่เกิดจากของร้อนหรือสารเคมีลวกเช่น น้ำมันลวก น้ำร้อนลวก และอุบัติเหตุที่เกิดจากสาเหตุอื่นๆ เช่น รองเท้ากัด ผื่นเข้าตา

สาเหตุของการเจ็บป่วย/อุบัติเหตุ หมายถึง สาเหตุที่ทำให้นักเรียนเกิดอาการเจ็บป่วย/อุบัติเหตุ (ซึ่งได้จากการสัมภาษณ์)

การปฏิบัติตน หมายถึง การปฏิบัติตนของนักเรียนเมื่อเกิดเจ็บป่วยหรืออุบัติเหตุ (ซึ่งได้จากการสัมภาษณ์และสังเกต)

การดูแลรักษา หมายถึง การให้การปฐมพยาบาลหรือการนำส่งแพทย์ตามความจำเป็นในแต่ละกรณี

นักเรียน หมายถึง นักเรียนโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม

ปีการศึกษา ๒๕๓๖ - ปีการศึกษา ๒๕๔๑

ข้อจำกัดของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ใช้ข้อมูลจากบันทึกรายงานการเจ็บป่วยนักเรียนโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม ในปีการศึกษา ๒๕๓๖-ปีการศึกษา ๒๕๔๑ และจากการสัมภาษณ์นักเรียนที่มาใช้บริการในช่วงภาคปลายปีการศึกษา ๒๕๓๙ ถึงปีการศึกษา ๒๕๔๑ เท่านั้น

วิธีดำเนินการวิจัย

๑. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม ระดับชั้น ม. ๑ - ม. ๖ ปีการศึกษา ๒๕๓๖- ปีการศึกษา ๒๕๔๑

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม ที่ใช้บริการหน่วยอนามัยในปีการศึกษา ๒๕๓๖-ปีการศึกษา ๒๕๔๑

๒. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๒.๑ แบบบันทึกรายงานการเจ็บป่วยของนักเรียนโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม ซึ่งหน่วยอนามัยของโรงเรียนรวบรวมไว้

๒.๒ แบบสัมภาษณ์นักเรียนเกี่ยวกับสาเหตุของการเจ็บป่วย และการปฏิบัติตนของนักเรียนเมื่อเจ็บป่วย

๓. การเก็บรวบรวมข้อมูล

๓.๑ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากบันทึก

รายงานการเจ็บป่วยของนักเรียนโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม ในปีการศึกษา ๒๕๓๖ - ปีการศึกษา ๒๕๔๑

๓.๒ การสัมภาษณ์นักเรียนที่มาใช้บริการเกี่ยวกับสาเหตุของการเจ็บป่วยและการปฏิบัติตนเมื่อเจ็บป่วย ตั้งแต่ภาคปลายปีการศึกษา ๒๕๓๙ ถึงปีการศึกษา ๒๕๔๑

๔. การวิเคราะห์ข้อมูล

คำนวณค่าร้อยละ ค่ามัธยฐานเลขคณิต

สรุปผลการวิจัย

พบว่า

๑. ในระยะเวลา ๖ ปีที่ทำการศึกษาวิจัยนี้ (ปีการศึกษา ๒๕๓๖-ปีการศึกษา ๒๕๔๑) นักเรียนใช้บริการด้านสุขภาพที่หน่วยอนามัยโรงเรียนรวมทั้งสิ้น ๓๔,๑๗๙ ครั้ง เฉลี่ยปีละประมาณ ๕,๖๙๗ ครั้ง ในแต่ละปีเปิดให้บริการประมาณ ๑๗๐ วัน ดังนั้น อัตราการใช้บริการด้านสุขภาพเฉลี่ยวันละประมาณ ๓๔ ครั้ง

๒. อาการหรือลักษณะความเจ็บป่วยของนักเรียนที่ใช้บริการด้านสุขภาพในระยะ ๖ ปีที่พบมากที่สุด ๑๐ อันดับแรก คือ

อันดับที่ ๑	ปวดศีรษะ	ร้อยละ ๑๖.๘๑
อันดับที่ ๒	อุบัติเหตุบาดเจ็บ	ร้อยละ ๑๖.๕๑
อันดับที่ ๓	ไข้	ร้อยละ ๑๓.๖๖
อันดับที่ ๔	คัดจมูก แพ้อากาศ	ร้อยละ ๑๐.๘๒
อันดับที่ ๕	ปวดท้องทั่วไป	ร้อยละ ๑๐.๐๗
อันดับที่ ๖	ปวดประจำเดือน	ร้อยละ ๖.๖๓
อันดับที่ ๗	ท้องเสีย	ร้อยละ ๖.๒๐
อันดับที่ ๘	ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ	ร้อยละ ๕.๗๐

อันดับที่ ๙ ไอ เจ็บคอ ร้อยละ ๔.๖๔

อันดับที่ ๑๐ ผื่นคัน ลมพิษ ร้อยละ ๓.๒๔

ที่พบน้อยที่สุด คางทูมพบ ๑ ครั้ง อีสุกอีใส
พบ ๔ ครั้ง ลมชัก พบ ๗ ครั้ง

๓. สาเหตุการเจ็บป่วย ไม่รวมอุบัติเหตุ
พบว่า สาเหตุการเจ็บป่วยที่พบบ่อยที่สุดคิด
เป็นร้อยละ ๒๔.๘๔ คือ เครียด วิตกกังวล
นอนดึก พักผ่อนไม่พอ รองลงมาอันดับสองคิด
เป็นร้อยละ ๒๓.๑๗ คือ ความผิดปกติของ
อาหารและการรับประทานอาหาร อันดับสามคิดเป็น
ร้อยละ ๑๘.๕๖ คือ โรคประจำตัว เช่น หอบหืด
กระเพาะอาหารอักเสบ ไช้ส้ออักเสบ ภูมิแพ้
ไมเกรน

๔. ลักษณะของอุบัติเหตุ ที่พบบ่อยที่สุด
คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๗๖ คือ อุบัติเหตุจากของ
มีคม เช่น มีดบาด คัตเตอร์บาด สังกะสีบาด
กระจกบาด เลื่อยบาด เล็บข่วน รองลงมา
อันดับสองคิดเป็นร้อยละ ๑๙.๘๕ คือ อุบัติเหตุ
จากถูกแรงบีบอัดกระแทก เช่น ปะทะหรือวิ่ง
ชนกับเพื่อน โดนเพื่อนเหยียบ ตะป่อย โดน
ไม้ซอกก็ ประตูหนีบ วิ่งชนกำแพง อันดับสาม
คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๔๒ คือ อุบัติเหตุจากของ
แหลมทิ่มแทง เช่น ตะปูตำ เลียนตำ ดินสอ
หรือปากกาทิ่มแทง

๕. สาเหตุของอุบัติเหตุพบว่ามากที่สุด
คิดเป็นร้อยละ ๔๙.๔๘ คือ ขาดความระมัดระวัง
อันดับสองคิดเป็นร้อยละ ๓๖.๐๒ คือ ขาด
ทักษะหรือมีประสบการณ์น้อย อันดับสามคิด
เป็นร้อยละ ๑๔.๕๖ คือ ควบคุมอารมณ์ไม่ได้

๖. การปฏิบัติตนเบื้องต้นของนักเรียน
ที่มาใช้บริการ

๖.๑ การปฏิบัติตนเบื้องต้นของ
นักเรียนเมื่อเจ็บป่วยทั่วไป (ไม่รวมอุบัติเหตุ)
พบว่า มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ ๔๗.๐๔ คือ
การใช้ทั้งยาและการปฏิบัติตนในสิ่งที่คิดว่า
จะทำให้การเจ็บป่วยดีขึ้น รองลงมาอันดับสอง
คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๖๘ คือ การช้ยาสามัญ
อันดับสามคิดเป็นร้อยละ ๑๖.๖๔ คือ ไม่ช้ยา
แต่ปฏิบัติตนในสิ่งที่คิดว่า จะทำให้การเจ็บป่วย
ดีขึ้น เช่น พักผ่อน นอนพัก รับประทานอาหาร
ให้เป็นเวลา

๖.๒ การปฏิบัติตนเบื้องต้นของ
นักเรียนเมื่อเกิดอุบัติเหตุ พบว่านักเรียนส่วน
มากคิดเป็นร้อยละ ๕๗.๕๐ สามารถปฐม-
พยาบาลเบื้องต้นได้เอง แต่ไม่ค่อยมั่นใจ รอง
ลงมาอันดับสอง คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๐๓ คือ
สามารถปฐมพยาบาลเบื้องต้นได้เองอย่างมั่นใจ
อันดับสามคิดเป็นร้อยละ ๒๐.๔๗ คือ นักเรียน
ไม่สามารถปฐมพยาบาลเบื้องต้นเอง

๗. การดูแลนักเรียนเมื่อมาใช้บริการ
ด้านสุขภาพ พบว่า มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ
๙๕.๔๕ คือ ให้การรักษาเบ็ดเสร็จได้ในหน่วย
อนามัย เช่น ให้ยา บ่งเสี้ยน ทำแผล รองลงมา
อันดับสองคิดเป็นร้อยละ ๒.๕๖ คือ ให้การ
รักษาเบื้องต้นแล้วส่งต่อเพื่อการดูแลรักษาที่
เหมาะสมในคลินิกหรือโรงพยาบาล อันดับ
สามคิดเป็นร้อยละ ๑.๙๙ คือ ให้เฉพาะคำ
แนะนำที่ถูกต้อง (ไม่ให้ยา)

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการใช้
บริการด้านสุขภาพของนักเรียนในโรงเรียน
สาธิตจุฬาลงกรณ์ ฝ่ายมัธยม ตั้งแต่ปีการศึกษา

๒๕๓๖ - ปีการศึกษา ๒๕๔๑ รวม ๖ ปีการศึกษา
ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยดังนี้

๑. ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาหน่วยงาน

หน่วยอนามัยโรงเรียน ควรจะได้มีการ
รณรงค์ให้มีกิจกรรมด้านการดูแลสุขภาพ
ของตนเองเพิ่มขึ้น เช่น การจัดนิทรรศการด้าน
สุขภาพ การประกวดจัดบอร์ดด้านสุขภาพ
จัดชมรมสุขภาพในโรงเรียน จัดอบรมการ
ปฐมพยาบาลเบื้องต้น ฯลฯ โดยเน้นให้นักเรียน
ร่วมเป็นผู้จัดและมีส่วนร่วมในกิจกรรมเหล่านี้
ซึ่งจะเป็นประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยตนเอง
โดยตรง ทั้งนี้หน่วยอนามัยโรงเรียนอาจขอ
ความร่วมมือจากคณาจารย์ในโรงเรียน
สมาคมผู้ปกครอง และสมาคมศิษย์เก่า เพื่อ
เป็นที่ปรึกษาให้การสนับสนุนในด้านต่างๆ
เป็นการดำเนินการเชิงรุกในการดูแลสุขภาพ
เบื้องต้น เป็นการป้องกันตนเองไม่ให้เกิด
อุบัติเหตุภัย ตลอดจนเป็นการกระตุ้นให้ทุกคน
ตระหนักในการดูแลสุขภาพของตนเอง
สมตามความคาดหวังเรื่อง “สุขภาพดีถ้วนหน้า”
ขององค์การอนามัยโลก

๒. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยเพิ่มเติมต่อไป

จากผลการวิจัยที่พบว่า สาเหตุของการ
เจ็บป่วยที่พบมากที่สุดคือความเครียดวิตกกังวล
นอนดึก พักผ่อนไม่เพียงพอ ดังนั้น จึงควรที่จะ
ได้มีการศึกษา หรือทำการวิจัยเพิ่มเติมใน
โอกาสต่อไป ถึงปัจจัยหรือกิจกรรมในโรงเรียน
ที่อาจก่อให้เกิดความเครียดต่อนักเรียน หรือที่
อาจมีผลให้นักเรียนพักผ่อนไม่พอ และ
แนวทางป้องกันแก้ไขปัญหาเหล่านี้

บรรณานุกรม

คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่ง
ชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๘ (พ.ศ.
๒๕๔๐ - ๒๕๔๔). กรุงเทพมหานคร :
สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติ, ๒๕๓๙.

ศิริรักษ์ ศิริวิริยะกุล. ปัญหาสุขภาพอนามัยที่
พบมากในโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่าย
มัธยม : เอกสารอัดสำเนา, ๒๕๓๕.

สุรเกียรติ์ อาชานานุภาพ. กุญแจสุขภาพ.
กรุงเทพมหานคร. สำนักพิมพ์หมอชาวบ้าน. ๒๕๔๐.

ผู้เขียน

อาจารย์ ศิริรักษ์ ศิริวิริยะกุล อาจารย์โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม สังกัด
ภาควิชามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย